

“HOVER” CHAMBER CHOIR

Artistic director and conductor Sona Hovhannisyana

“Hover” chamber choir was founded in 1992.

The choir was established on personal initiative without any government or sponsorship support.

Right from its first appearances the choir presented an original type of Armenian choral music, open to any style and genre, closely connected with the art of European choral music. The choir gives principle importance to experiment and innovation and to the synthesis of various arts even while performing most traditional academic pieces.

In 1996 “Hover” premiered B. Britten's “Canticum Misericordium” with the state philharmonic orchestra (cond. K. Durgarian).

In 1996 “Hover” issued its first CD – L. Basil's sacred choral songs.

In 1997 the release of the CD was followed by participation of the choir in the international choral competition-festival in Arezzo (Italy) and a concert on the island of St. Lasarus, Venice.

In 1996-1997 “Hover” premiered “St. John Passion” and “St. Matthew Passion” oratorios by J.S. Bach in full volume (cond. – Z. Vardanian).

In 1999 “Hover” participated in the choral competition-festival in Tours becoming twice laureate of international competitions.

During those years in its concerts “Hover” performed premiers by Britten, Hindemith, Messiaen, Oneger, Poulenc, Schütz, Purcell, Stravinski, Brahms and other Western-European composers as well as a number of newly composed choral works by contemporary Armenian composers (A. Ghazarian, V. Manukyan, A. Voskanyan) and works of the founders of Armenian choral art – Komitas and Yekmalian.

During these years “Hover” presented its first stagings of “Dance songs” by Komitas.

In the winter of 1999 “Hover” held a concert-performance under the name of “Christmas Carols” in combination with shadowgraph in the experimental theater “Goy” (dir. –A. Manukyan).

The year 2000 brought big success to “Hover”. The choir participated in the First World Choir Olympiad in Linz (Austria) and was awarded a gold medal out of more than 300 choirs-participants. This success was rewarded by a group of American Armenian music fans who helped “Hover” choir to realize their artistic projects. “Armenian voices” and “Six Fables” CDs were recorded.

In 2003 for the first time in the Armenian reality “Hover” appeared with an innovative genre initiative named “choral theater” by the critics. This was a choral staging of six fables by V. Aygektsi (music - S. Babatorosyan, dir. – A. Manukian) The “Six Fables” CD won the American “Music Awards” and “We're all in this together!” prizes as “The best choral performance”.

During these years “Hover” recorded monodic sharakans for VEM radio station and issued “The Way” album.

In the frame of the international festival “The perspectives of the XXI century” “Hover” performed S. Rostomian's symphony together with “London Simphonietta” orchestra (cond.- Diego Masson).

In 2003 the choir appeared with concerts in England and Scotland in collaboration with the Edinburgh choir conducted by Noel O'Rigan and hosted them in Armenia the next year, in 2004. Series of concerts in the United Kingdom ended by a concert in London dedicated to the annual anniversary of the independence of the Armenian Republic.

From these years on “Hover” has been participating in concert programs with the Armenian philharmonic orchestra conducted by its principal conductor and artistic director E.Topchian performing “Requiems” by Mozart and Cherubini, “Stabat Mater” by Pergolesi, “Canticum Dolorosum” by V. Sharafian, “Missa” by Buxtehude, Cantatas No157 and No 150 by J.S. Bach, “Stabat Mater” by Poulenc, “Missa de Lumine” by D. Halajian, “Styx” by G. Kancheli, “Requiem” by T. Mansourian, “Love Cantata” by R. Amirkhanian. In various years the choir also took part in stagings of operas “Il Barbiere di Siviglia”, “I Pagliacci”, “Madama Butterfly”, “Eugene Onegin”, “La cavalleria rusticana”, “Artsvaberd”.

In 2005 “Hover” participated in the performance of A.Terterian's 6th symphony in the open air concert at the Cascade monument (cond. R. Asatrian).

In 2005 joint choirs performed Mozart's “c-moll Messe” conducted by J. Nelson and one year later Beethoven's “Missa Solemnis”.

In 2006, 2007 “Hover” recorded a double CD of “Armenian Divine Liturgy” by Komitas written for male voices and an album of Komitas “Folk songs”.The CDs were released in Germany through sponsorship of the benevolent fund of the Stanford university in the frame of the project of preservation of national values. A great number of copies of this album were distributed free of charge to the leading spiritual centers, universities, libraries, international organizations, information resource centers and churches.

Starting from this period the organizational and international issues of “Hover” chamber choir were taken up by its manager, A. Padarian. Due to his efforts the choir's recognition on the international arena has been continuously growing.

In 2006 “Hover” choir went to France to present the Armenian choral art in the frame of the days of culture of Armenia in France “Armenie mon amie”. During this tour “Hover” collaborated with the famous “Musica Treize” vocal ensemble (cond. R. Hayrabyan).

In 2007 the choir presented “La petite Messe solenne” by Rossini with the pianist S. Navasardian (cond. S. Shahijanian).

In 2007 “Hover” participated in the festivals of sacred choral music “Gaude Mater” and “Logos” (Poland).

In 2007 “Hover” collaborated with a German choir from Hamburg, “Collegium Vocale” organizing 12 concerts of “Hover” around various cities in Germany.

ՀՈՎԵՐ

In 2008 “Hover” hosted the Hamburg choir (conductor K. Trantow) in Armenia. A seminar dedicated to the Armenian sacred and secular music was organized in Tsaghkadzor city.

At the end of the same year “Hover” appeared in a concert in UAE, Dubai, together with the Armenian philharmonic orchestra as part of a joint choir (cond. Brad Cohen).

The collaboration with the festival “Yerevan Perspectives” was fruitful. The festival gave the choir an opportunity to communicate with world-famous contemporary composers realizing Yerevan premiere performances of their works.

Conducted by A. Mustonen the choir performed the “Styx” by G. Kancheli. (Soloist G. Kremer)

In 2008 the Russian liturgy “The Sealed Angel” by R. Schedrin was performed.

In 2009 “The David's Psalms”, “The Hymn to St. Adalbert” by K. Penderecki (cond. M. Klauza) and a number of sacred songs were performed.

Conducted by D. Geringas “The Gates of Jerusalem” by B. Kutavicius was performed.

In 2010 conducted by R. Shervinikas the pieces “The Canticle of the Sun” and “Jetzt immer Schnee” by S. Gubaydulina were performed.

The appreciation given to “Hover” by Gubaydulina, Schedrin, Kancheli, Penderecki, Kutavicius characterise the choir.

In 2008 the artistic director of “Hover” choir, Sona Hovhannisyan, was awarded a gold medal of the ministry of culture of Armenia and in 2010 she was granted the title of the Honored worker of art.

In January of 2009 “Hover” chamber choir was awarded with the status of a state choir.

On order of the ministry of culture of Armenia a new theatrical choral performance, “The Parallel”, was implemented and recorded (music – A.Azizian, director – A.Manukian, on the stage of the experimental theatre “Goy”.) The performance won “The Best Musical Project of year 2009” award.

In May of 2010 “Hover” choir participated inValery Gergiev's “Easter Festival”.

In November 2010 “Hover” choir appeared at the competition-festival for professional choirs “Polyfollia” in France and also gave a special concert with famous virtuoso tabla performer Trilok Gurtu at the St. Eustache church, Paris.

In 2011 “Hover” choir appeared with concerts at the competition-festival for professional choirs “La Fabbrica Del Canto”, as well as at “Teatro Dal Verme”, a prestigious concert Hall in Milano.

In 2012 “Hover” choir appeared in a joint concert with the world-famous Italian tenor, Andrea Bocelli (as part of a joint choir).

In 2012 the Hover-septet “Armenian Voices” was organized. The same year the septet appeared with concerts in Germany and France successfully performing in the “Cité de la Musique” concert hall.

The year 2012 was also remarkable by the concert program “Bach-Beatles”.

In 2012 “Hover” chamber choir celebrated the 20th anniversary of its professional activity and was awarded a gold medal of the ministry of culture of Armenia.

Starting from 2013 the general sponsor of “Hover” state chamber choir has become the Viva-Cell-MTS company. (general manager - R. Yirikian). This circumstance initiated a new, significant stage for the choir promoting its creative activity, presenting conditions for realization of its versatile ideas and projects in full volume.

In 2013 “Hover” took part in an innovative staging of “Anouche” opera (director S. Avetikian, conductor V. Martirosyan). The premieres of this performance were held in Yerevan theatre after Sundukian and in Paris “Théâtre Nanterre-Amandiers.”

In 2013 the “Hover-septet” appeared with concerts in the frame of the “Taiwan international choral music festival” held in Taiwan. The same year in December “Hover-septet” appeared with a solo concert in “Le Quartz” concert hall in Brest (France).

In 2013 “Hover” participated in the international festival of sacred choral music “Festival van Vlaanderen Mechelen” in Belgium.

In December of 2013 “Hover” choir performed “Noel Oratorio” by C. Saint-Saens together with national chamber orchestra of Armenia.(cond. V. Martirosyan)

“Hover” worked on music recording to the films “Ararat”, (director A. Yegoyan) “La masseria delle Allodole” (The Lark Farm – directors Taviani brothers) “Namus” (restored version of Arte studio) as well as to a number of other films.

During all years of its professional activity “Hover” has given great attention to works of Armenian contemporary composers (E. Mirzoyan, E. Hovhannissyan, Y. Yerkanian, V. Achemyan, V. Sharafian, A. Boyamian, A. Avanesov, A. Voskanian, V. Manukian, A. Azizian, S. Babatorosyan, S. Aghajanian, A. Ghazarian and others).

“Hover” state chamber choir continues to present new projects aiming at promotion of contemporary choral art by enriching the palette of the Armenian choral music.

КАМЕРНЫЙ ХОР “ОВЕР”

Худ. руководитель и дирижер – Сона Ованисян.

Камерный хор “Овер” был основан в 1992 году.

Коллектив был создан по личной инициативе, без какой-либо спонсорской поддержки или государственного заказа.

С первых же выступлений хор “Овер” заявил о себе, как о своеобразном коллективе, открытом для любого жанра и стиля, тесно сочетающем в себе армянскую хоровую музыку и европейскую хоровую культуру. Для коллектива принципиально важны новаторство и эксперимент, синтез различных видов искусств, даже при исполнении самых традиционно-академических произведений.

В 1996 г. хор “Овер” совместно с государственным филармоническим оркестром осуществил премьеру исполнения “Cantatum Misericordium” Б. Бриттена (дир. – К. Дургарян).

В 1996 г. был записан первый компакт диск хора-духовные хоровые произведения Л. Базиля.

В 1997 г. за записью диска последовало участие хора в международном хоровом конкурсе-фестивале в Ареццо (Италия) и концерт в Венеции, на острове Св. Лазаря.

В 1996-1997 гг. хором “Овер” были осуществлены полнообъемные премьеры ораторий И.С. Баха “Страсти по Иоанну” и “Страсти по Матфею” (дир. – З. Варданян).

В 1999 г. хор “Овер” участвовал в хоровом конкурсе-фестивале в городе Тур (Франция), став двухкратным лауреатом международных конкурсов.

В те годы на своих концертах хор “Овер” исполнял произведения Бриттена, Хиндемита, Месиана, Онегера, Пуленка, Шютца, Персела, Стравинского, Брамса, осуществлял премьеры других западно-европейских авторов, а также исполнял новые хоровые произведения ряда армянских композиторов - А. Газаряна, В. Манукяна, А. Восканяна и произведения основоположников армянского хорового искусства - Комитаса и Екмаляна.

В эти годы “Овер” представил свою первую сценическую постановку цикла «Песен и плясок» Комитаса.

Зимой 1999г. “Овер” представил концерт-спектакль под названием «Рождественские гимны» в сочетании с театром теней в экспериментальном театре «Гой» (реж.А.Манукян).

2000-ый год принес хору “Овер” большой успех. Коллектив принял участие в первой всемирной хоровой олимпиаде в городе Линц (Австрия), завоевав золотую медаль среди более 300 коллективов-участников. Этот успех был вознагражден группой любителей музыки, американцев армянского происхождения, которые помогли хору

ՀՈՎԵՐ

“Овер” реализовать свои творческие проекты. Были записаны диски “ArmenianVoices” и “Six Fables”.

В 2003 г., впервые в армянской действительности, хор “Овер” выступил с новой жанровой инициативой, которую армянские музыковеды назвали “хоровым театром”. Эта была хоровая постановка шести басен В. Айгекци (музыка С. Бабаторосяна, реж. А. Манукян). Диск “SixFables” был удостоен американской музыкальной премии “Music Awards”, а также американской премии “We’re all in this together!” как “Лучший хоровой спектакль”.

В эти же годы хор “Овер” записал одностолбчатые шараканы для радио станции “Vem”, а также выпустил диск “The Way”.

В рамках международного фестиваля “Перспективы XXI века” хор “Овер” исполнил симфонию С. Ростомяна с оркестром “London Simphonietta” (дир. - Диего Массон).

В 2003 году коллектив выступил с концертами в Англии и в Шотландии при сотрудничестве с эдинбургским хором под руководством Ноеля О’Ригана, а через год, в 2004-ом, принял их в качестве гостей в Армении. Серия концертов в Объединенном Королевстве завершилась лондонским концертом, посвященным юбилею провозглашения независимости Армянской Республики.

Все эти годы хор “Овер” принимает участие в концертах с филармоническим оркестром под руководством его главного дирижера и художественного руководителя - Э. Топчяна. Исполняются “Реквиемы” Моцарта и Керубини, “Stabat Mater” Перголези, “Canticum Dolorosum” В. Шарафяна, “Missa” Букстехуде, 157 и 150 кантаты Баха, “StabatMater” Пуленка, “Missa de Lumine” Д. Аладжяна, “Styx” Г. Канчели, “Реквием” Т. Мансуряна, “Кантата Любви” Р. Амирханяна. В разные годы хор также участвовал в постановках опер “Сивильский цирюльник”, “Паяцы”, “Мадама Батерфляй”, “Евгений Онегин”, “Сельская честь”, “Арцваберд”.

В 2005 году хор принял участие в исполнении 6-ой симфонии А. Тертеряна в архитектурном комплексе Каскад под открытым небом (дир.- Р. Асатрян).

В 2005 году под руководством дирижера Дж. Нельсона прозвучала “Messe c-moll” Моцарта, а через год “Missa Solemnis” Бетховена в исполнении сводных хоров.

В 2006, 2007гг. хор “Овер” записал двойной диск “Армянской Божественной Литургии” Комитаса, написанной для мужских голосов, и диск фольклорной музыки Комитаса “FolkSongs”, которые были изданы в Германии при спонсорской поддержке благотворительного фонда стенфордского университета в рамках проекта сохранения национальных ценностей. Значительная часть этих дисков была бесплатно роздана ряду важных духовных центров, университетов, библиотек, международных организаций, информационных центров и церквей.

С этих лет организаторскими и международными вопросами хора “Овер” стал заниматься менеджер коллектива Арман Падарян, усилиями которого из года в год растет признание коллектива на международной арене.

В 2006 г. хор “Овер” отправился во Францию, где в рамках дней армянской культуры “Armenie Mon Amie” представил армянское хоровое искусство. Во время этого тура

ՀՈՎԵՐ

коллектив сотрудничал со знаменитым вокальным ансамблем “Musica Treize”(дир. -Р. Айрабемян).

В 2007 г. совместно с пианисткой С. Навасардян хор исполнил “La Petite Messe Solennelle” Россини (дир. - С. Шахиджанян).

В 2007 г. коллектив участвовал в фестивалях духовной музыки “Gaude Mater” и “Logos” (Польша).

В 2007 году коллектив сотрудничал с немецким хором из Гамбурга “Collegium Vocale”, осуществив 12 концертов “Овер” в ряде городов Германии.

В 2008-ом году “Овер” принимал хор Гамбурга в Армении (дир. –Корнелиус Трантоу). В городе Цахкадзор был организован семинар, посвященный армянской духовной и светской музыке.

В конце того же года совместно с государственным филармоническим оркестром Армении хор “Овер” участвовал в составе сводного хора на концерте в ОАЭ, Дубай (дир. –Бред Коэн).

Плодотворным было сотрудничество с фестивалем “Ереванские перспективы”. Этот фестиваль дал хору возможность пообщаться с современными композиторами с мировым именем, осуществив ереванские премьеры исполнения их произведений.

Под руководством А. Мустонена было исполнено произведение Г. Канчели “Styx”. (солист Г. Кремер)

В 2008г. была исполнена русская литургия Р. Щедрина “Запечатленный ангел”.

В 2009г. были исполнены “Псалмы Давида” и “Гимн св. Адальберта” К. Пендерецкого (дир. - М. Клаузе), а также ряд духовных песнопений.

Под руководством Д. Герингаса прозвучало произведение Б. Кутавичуса “Иерусалимские Врата”.

В 2010г. под руководством Р. Шервиникаса были исполнены произведения С. Губайдуллиной “Ода Солнцу” и “Теперь всегда снега”.

Оценки, данные хору “Овер” Губайдулиной, Щедрином, Канчели, Пендерецким, Кутавичусом, высоко характеризуют коллектив.

В 2008г. художественный руководитель хора “Овер”, Сона Ованисян, была награждена золотой медалью министерства культуры Армении, а в 2010-ом – удостоена звания заслуженного деятеля культуры.

В 2009г. хору “Овер” был присужден статус государственного коллектива.

По заказу министерства культуры Армении был осуществлен и записан новый театральный хоровой спектакль –“Параллель”(музыка А. Азизян, реж. А. Манукян, на сцене экспериментального театра “Гой”). Спектакль удостоился приза “Лучший музыкальный проект 2009 года”

ՀՈՎԵՐ

В мае 2010 года хор “Овер” принял участие в “IX Московском Пасхальном фестивале” под руководством Валерия Гергиева.

В ноябре 2010г. хор “Овер” выступил на конкурсе-фестивале профессиональных хоров “Polyfolia” во Франции, а также выступил с оригинальным концертом в соборе Св. Евстафия (St. Eustache Cathedral) в Париже со всемирно известным таблистом-виртуозом Трилоком Гурту.

В 2011 году коллектив участвовал с концертами на конкурсе-фестивале профессиональных хоров “La Fabrica del Canto”, а также выступал на сцене престижного миланского “Teatro dal Verme”.

В 2012 году хор “Овер” выступил в совместном концерте со знаменитым итальянским тенором Андреа Бочелли (в составе сводного хора).

В 2012 году был создан Овер-септет “Армянские голоса”. В том же году септет выступил с концертами в Германии и во Франции, где имел большой успех в парижском концертном зале “Cité de la Musique”.

2012 год знаменателен также концертной программой “Бах-Битлз”.

В 2012 году коллектив “Овер” отпраздновал 20 -летие своей профессиональной деятельности, удостоившись золотой медали министерства культуры Армении.

С 2013 года генеральным спонсором государственного камерного хора “Овер” стала компания ВиваСелл-МТС (генеральный директор Р. Йирикян). Это обстоятельство ознаменовало начало нового, важного этапа в жизни хора, способствуя дальнейшему развитию его творческой деятельности, создавая условия для полной и разносторонней реализации идей и проектов коллектива.

В 2013 году хор “Овер” принял участие в новой постановке оперы “Ануш” (реж. Серж Аветикян, дир. – В. Мартиросян). Премьеры этого спектакля состоялись в ереванском театре им.Сундукяна, а также в парижском “Théâtre Nanterre-Amandiers”.

В 2013 году “Овер-септет” выступил с концертами в Тайвани, в рамках “Международного фестиваля хоровой музыки Тайвани”. В декабре того же года “Овер-септет” выступил с сольным концертом в престижном зале “LeQuartz” в Бресте (Франция)

В 2013г. хор “Овер” принял участие в международном фестивале духовной хоровой музыки “Festival van Vlaanderen Mechelen” в Бельгии.

В декабре 2013 года хор “Овер” исполнил произведение К. Сен-Санса “Noel Oratorio” совместно с национальным камерным оркестром Армении (дир. - В.Мартиросян).

Хор “Овер” работал над музыкальным оформлением фильмов “Арагат” (реж. - Атом Эгоян), “Гнездо жаворонка” (итал. “La Masseria delle allodole”, реж. - братья Тавиани), “Namus” (восстановленная версия студии Arte) и ряда других фильмов.

Во все годы своей деятельности хор “Овер” уделял большое место произведениям армянских современных авторов (Э. Мирзоян, Э. Ованисян, Е.Ерканян, В. Ачемян, В.

ՀՈՎԵՐ

Шарафян, А. Боямян, А. Аванесов, А. Восканян, В. Манукян, А. Азизян, С. Бабаторосян, С. Агаджанян, А. Газарян и др.).

Государственный камерный хор “Овер” продолжает представлять новые программы, способствующие развитию хорового мастерства путем обогащения палитры армянской хоровой музыки.

ՀՈՎԵՐ

«ՀՈՎԵՐ» ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ

Գեղ. ղեկավար և խմբավար Սոնա Հովհաննիսյան

«Հովեր» կամերային երգչախումբը հիմնադրվել է 1992թ.:

Երգչախումբը ստեղծվել է անհատական նախաձեռնությամբ, առանց որևէ հովանավորության կամ պետական պատվերի:

Իր առաջին իսկ ելույթից երգչախումբը ներկայացել է որպես հայ խմբերգային երաժշտության ինքնուրույն մի տեսակ, բաց ցանկացած ժանրի և ոճի համար՝ սերտաճած եվրոպական խմբերգային արվեստի հետ: Երգչախումբը սկզբունքայնորեն կարևորում է փորձարարությունն ու նորարարությունը, տարբեր արվեստների սինթեզը նույնիսկ ամենաավանդական ակադեմիական ծրագրերում:

1996թ. «Հովերը» և պետական ֆիլիարմոնիկ նվագախումբը իրականացրեցին Բ.Բրիտենի «Գթասրտության կանտատ»- ի պրեմիերան (ղիր.՝Կ. Դուրգարյան):

1996թ. «Հովերը» ձայնագրել է իր առաջին ձայնասկավառակը՝ Լ. Բազիլի հոգևոր խմբերգերը:

1997թ. ձայնասկավառակին հաջորդեց երգչախմբի մասնակցությունը Արեգցոյի (Իտալիա) միջազգային խմբերգային մրցույթ-փառատոնին և համերգը Վենետիկի Ս.Ղազար կղզում:

1996-1997 թթ. «Հովերը» իրականացրեց Ի. Ս. Բախի «Չարչարաններ ըստ Հովհաննու» և «Չարչարաններ ըստ Մատթեոսի» օրատորիաների ամբողջական պրեմիերաները (ղիր.՝Չ. Վարդանյան):

1999թ. «Հովերը» մասնակցեց Տուրի (Ֆրանսիա) խմբերգային մրցույթ-փառատոնին՝ դառնալով միջազգային մրցույթների կրկնակի դափնեկիր:

Այդ տարիներին «Հովերը» իր համերգային ծրագրերում կատարում էր Բրիտենի, Հինդեմիթի, Մեսսանի, Օնեգերի, Պուլենկի, Շյուտցի, Պյորսելի, Ստրավինսկու, Բրամսի և այլ արևմտաեվրոպական հեղինակների ստեղծագործությունների պրեմիերաներ, ինչպես նաև մի շարք հայ կոմպոզիտորների (Ա. Ղազարյան, Վ. Մանուկյան, Ա. Ոսկանյան) նորաստեղծ գործեր և հայ խմբերգային արվեստի երախտավորներ՝ Կոմիտասի ու Եկմայանի խմբերգերը:

Այս տարիներին «Հովերը» հանրությանը ներկայացրեց կոմիտասյան պարերգերի իր առաջին բեմադրությունները:

1999թ. ձմռանը «Հովերը» «Գոյ» փորձարարական թատրոնում ներկայացրեց «Սուրբ Ծննդի երգեր» խորագրով համերգ-ներկայացումը սովետների թատրոնի համադրմամբ (ռեժ.՝Ա. Մանուկյան):

2000թ. «Հովերին» բերեց մեծ հաջողություն: Երգչախումբը մասնակցեց Լինցի (Ավստրիա) առաջին համաշխարհային խմբերգային օլիմպիադային և 300-ից ավելի երգչախմբերի շարքում արժանացավ ոսկե մեդալի: Այս հաջողությունը խրախուսեցին ամերիկահայ մի խումբ երաժշտասերներ՝ օգնելով «Հովեր» երգչախմբին իրականացնել իր ստեղծագործական ծրագրերը: Ձայնագրվեցին «Armenian voices» և «Վեց առակ» ձայնասկավառակները:

ՀՈՎԵՐ

2003թ. առաջին անգամ հայ իրականության մեջ «Հովերը» հանդես եկավ ժանրային նոր նախաձեռնությամբ, որը երաժշտագետները անվանեցին «խմբերգի թատրոն»: Դա Վ. Այգեկցու վեց առակների խմբերգային բեմադրությունն էր (երաժշտ.՝ Ստ. Բաբաթորոսյանի, ռեժ.՝ Ա. Մանուկյան): «Վեց առակ» ձայնասկավառակը արժանացավ ամերիկյան «Music awards»-ի, ինչպես նաև ամերիկյան «Մենք բոլորս միասին ենք» մրցանակաբաշխությունների «Լավագույն խմբերգային ներկայացում» մրցանակներին:

Այդ տարիներին «Հովերը» «Վեմ» ռադիոկայանի համար ձայնագրեց միաձայն շարականներ և թողարկեց «Ճանապարհ» ձայնասկավառակը:

«XXI-ի հեռանկարներ» միջազգային փառատոնի շրջանակներում «Հովերը» կատարեց Ստ. Ռոստոմյանի սիմֆոնիան «Լոնդոնի Սիմֆոնիետոս» նվագախմբի հետ (ղիր.՝ Դիեգո Մասսոն):

2003թ. երգչախումբը հանդես եկավ համերգներով Անգլիայում և Շոտլանդիայում՝ համագործակցելով Նոել Օ. Ռիգանի ղեկավարած Էդինբուրգյան երգչախմբի հետ, իսկ մեկ տարի անց, 2004 թ. հյուրընկալեց նրանց Հայաստանում: Միացյալ Թագավորությունում կայացած համերգաշարը ավարտվեց լոնդոնյան համերգով, որը նվիրված էր Հայաստանի Հանրապետության անկախության տարելիցին:

Այդ տարիներից սկսած «Հովերը» մասնակցում է ֆիլիարմոնիկ նվագախմբի և նրա գեղ. ղեկ. և գլխավոր դիրիժոր Էդ. Թովչյանի հեղինակած ծրագրերին՝ իրականացնելով Սոցարտի և Զերուբինի ռեպլիեմսերը, Պերգոլեզիի «Stabat Mater»-ը, Վ.Շարաֆյանի «Canticum Dolorosum»-ը, Բուքստեհուդեյի մեսսան, Բախի 157 և 150 կանտատները, Ֆ. Պուլենկի «Stabat Mater»-ը, Դ. Հալաշյանի «Missa de Lumine»-ն, Գ. Կանչելիի «Styx»-ը, Տ. Մանսուրյանի «Ռեպլիեմ»-ը, Ռ. Ամիրխանյանի «Սիրո կանտատ»-ը, տարբեր տարիներին մասնակցելով «Սևիլյան սափրիչ», «Պայացներ», «Մադամ Բատերֆլայ», «Եվգենի Օնեգին», «Գեղջկական պատիվ», «Արծվաբերդ» օպերաների բեմադրություններին:

2005թ. «Հովերը» բացօթյա համերգով մասնակցեց Ա. Տերտերյանի 6-րդ սիմֆոնիայի կատարմանը Կասկադ համալիրում (ղիր.՝ Ռ. Ասատրյան):

2005թ. Զ.Նելսոնի ղեկավարությամբ միացյալ երգչախմբերի կատարմամբ հնչեցին Սոցարտի c-moll մեսսան և մեկ տարի անց Բեթհովենի «Missa Solemnis» ստեղծագործությունները:

2006, 2007 թթ. «Հովերը» ձայնագրել է Կոմիտասի արական կազմի համար գրված «Սուրբ Պատարագը» և կոմիտասյան «Աշխարհիկ խմբերգեր» ձայնասկավառակները, որոնք թողարկվել են Սթենֆորդի համալսարանի բարեգործական հիմնադրամի հովանավորությամբ՝ ազգային արժեքների պահպանման ծրագրի շրջանակներում: Սկավառակների մի զգալի բաժինն անվճար հատկացվել է մի շարք կարևորագույն հոգևոր կենտրոնների, համալսարանների, գրադարանների, միջազգային կազմակերպությունների, տեղեկատվական կենտրոնների և եկեղեցիների:

Այդ տարիներից «Հովեր»-ի կազմակերպչական և միջազգային հարցերով զբաղվում է երգչախմբի մենեջեր Ա. Պաղարյանը, որի ջանքերի շնորհիվ տարեցտարի էլ ավելի է ամրապնդվում երգչախմբի միջազգային ճանաչումը:

2006թ. «Հովեր» երգչախումբը մեկնեց Ֆրանսիա, Հայաստանի մշակույթի օրերի շրջանակներում ներկայացնելով Հայաստանի խմբերգային արվեստը: Այս շրջագայության ընթացքում «Հովերը» համագործակցել է «Սուզիկա տրեգ» մեծահամբավ վոկալ անսամբլի հետ (ղիր.՝ Ռ. Հայրաբեդյան):

2007թ. «Հովերը» դաշնակահարուհի Սվ. Նավասարդյանի հետ ներկայացրեց Ռոսինիի «Փոքր մեսսան» (ղիր.՝ Ս.Շահիջանյան):

ՀՈՎԵՐ

2007թ. «Հովերը» մասնակցել է «Գաուդե Մատեր» և «Լոգոս» հոգևոր խմբերգային երաժշտության փառատոններին (Լեհաստան):

2007թ. «Հովերը» համագործակցել է գերմանական «Կոլեգիում վոկալե» երգչախմբի հետ՝ իրականացնելով «Հովերի» 12 համերգները Գերմանիայի մի շարք քաղաքներում:

2008թ. «Հովերը» հյուրընկալեց Համբուրգի երգչախմբին (դիր.՝ Կոռնելիոս Տրանտով): Ծաղկածորում կազմակերպվեց սեմինար՝ նվիրված հայ հոգևոր և աշխարհիկ երաժշտությանը:

Նույն տարվա վերջին Հայաստանի ֆիլիարմոնիկ նվագախմբի հետ, միացյալ երգչախմբի կազմում «Հովերը» հանդես եկավ համերգով ԱՄԷ-ում, Դուբայ (դիր.՝ Բրեդ Քոհեն):

Բեդլուն եղավ համագործակցությունը «Երևանյան հեռանկարներ» փառատոնի հետ: Այս փառատոնը հնարավորություն տվեց երգչախմբին շփվելու համաշխարհային մեծանուն, ժամանակակից կոմպոզիտորների հետ՝ իրականացնելով նրանց ստեղծագործությունների երևանյան պրեմիերաները:

Ա. Մուստոնենի ղեկավարությամբ կատարվեց Գ. Կանչելիի «Styx»-ը (մենակատար՝ Գ. Կրեմեր):

2008թ. կատարվեց Ռ. Շչեդրինի «Կնքված հրեշտակ» ռուսական պատարագը:

2009թ. կատարվեցին Զ. Պենդերեցկու «Դավթի սաղմոսներ», «Սուրբ Ադալբերթի» հիմնը (դիր.՝ Ս. Կլաուզե) և մի շարք հոգևոր խմբերգեր:

Դ. Գերինգասի ղեկավարությամբ հնչեց Բ. Կուտավիչյուսի «Երուսաղեմի դարպասներ» ստեղծագործությունը:

2010թ. Ռ. Շերվինիկասի ղեկավարությամբ կատարվեցին Ս. Գուբայդուլինայի «Ձոն արևին» և «Նորից, միշտ ձմեռ» ստեղծագործությունները:

Գուբայդուլինայի, Շչեդրինի, Կանչելիի, Պենդերեցկու, Կուտավիչյուսի «Հովերին» տրված գնահատականները բնութագրում են երգչախմբին:

2008թ. «Հովերի» գեղ. ղեկ. Սոնա Հովհաննիսյանը արժանացավ մշակույթի նախարարության ոսկե մեդալի, իսկ 2010 -ին՝ արվեստի վաստակավոր գործչի կոչման:

2009 թ. «Հովեր» կամերային երգչախմբին շնորհվեց պետական կարգավիճակ:

Մշակույթի նախարարության պատվերով իրագործվեց և տեսագրվեց «Հովերի» նոր՝ «Ձուգահեռ» խմբերգային ներկայացումը (երաժշտ.՝ Ա. Ազիզյանի, ռեժ.՝ Ա. Մանուկյան, «Գոյ» փորձարարական թատրոնի բեմում): Ներկայացումը արժանացավ 2009 թ. «Տարվա լավագույն երաժշտական նախագիծ» մրցանակին:

2010թ. մայիսին «Հովեր» երգչախումբը Մոսկվայում (Ռուսաստան) մասնակցել է Վալերի Գերգինի «Չատկի փառատոնին»:

2010թ. նոյեմբերին «Հովեր» երգչախումբը հանդես է եկել Ֆրանսիական «Պոլիֆոլիա» պրոֆեսիոնալ երգչախմբերի ստուգատես-փառատոնին, ինչպես նաև ինքնատիպ ելույթով հանդես է եկել Փարիզի Սուրբ Յուստաշ եկեղեցում հայտնի վիրտուոզ տաբլահար Տրիլոզ Գուրտուկի հետ:

ՀՈՎԵՐ

2011թ. «Հովեր» երգչախումբը համերգներով հանդես է եկել «Ֆաբրիկա դել կանտո» պրոֆեսիոնալ երգչախմբերի ստուգատես-փառատոնին, ինչպես նաև Միլանի «Տեստորո Դալ Վերմե» հեղինակավոր համերգասրահում:

«Հովեր» երգչախմբը 2012թ. հանդես է եկել աշխարհահռչակ տենոր Անդրեա Բոչելլիի հետ համատեղ համերգում (միացյալ երգչախմբի կազմում):

2012թ. ձևավորվեց «Հովեր-սեպտետ»-ը: Նույն թվականին սեպտետը համերգներով հանդես եկավ Գերմանիայում և Ֆրանսիայում, արձանագրելով աննախադեպ հաջողություն Փարիզի «Սիտե դե լա Մյուզիք» համերգասրահում:

2012թ. նշանավորվել է նաև «Բախ-Բիթլզ» համերգային ծրագրով:

2012թ. «Հովերը» տոնեց իր գործունեության 20 ամյակը՝ արժանանալով մշակույթի նախարարության ոսկե մեդալի:

2013թ.-ից «Հովեր» պետական կամերային երգչախմբի գլխավոր հովանավորությունը ստանձնեց ՎիվաՍել-ՄՍՍ-ը (գլխավոր տնօրեն Ռ. Յիրիկյան): Այս հանգամանքը երգչախմբի համար նոր, կարևորագույն փուլ հանդիսացավ՝ խթանելով նրա ստեղծագործական գործունեությանը, պայմաններ ստեղծելով իր մտահղացումների և ծրագրերի լիարժեք և բազմակողմանի իրագործման համար: Սա նշանակալի մեկնարկ էր «Հովեր» կամերային երգչախմբի ապագա գործունեության համար:

2013թ. «Հովերը» մասնակցեց «Անուշ» օպերայի նոր բեմադրությանը (ռեժ.՝ Սերժ Ավետիսյան, դիր.՝ Վահան Մարտիրոսյան), որի պրեմիերաները կայացան Երևանի Գ. Սունդուկյանի անվ. և Փարիզի Նանտեր թատրոններում:

2013թ. «Հովեր-սեպտետը» համերգներով հանդես եկավ Թայվանում «Թայվանի միջազգային խմբերգային երաժշտության փառատոնի» շրջանակներում: Նույն թվականի դեկտեմբերին «Հովեր-սեպտետը» մենահամերգով հանդես եկավ Բրեստի «Լը Զուարց» համերգասրահում (Ֆրանսիա):

2013թ. «Հովեր» երգչախումբը մենահամերգով մասնակցեց Բելգիայի «Ֆեստիվալ վան Ֆլանդերեն Մեխելեն» միջազգային հոգևոր խմբերգային երաժշտության փառատոնին:

2013թ. դեկտեմբերին «Հովեր» երգչախումբը Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի հետ համատեղ կատարեցին Զ. Սեն-Սանսի «Սուրբ Ծննդյան Օրատորիա» ստեղծագործությանը (դիր.՝ Վ. Մարտիրոսյան):

«Հովերը» աշխատել է «Արարատ» (ռեժ. Ա. Եգոյան), «Արտույտների ագարակը» (ռեժ. Տավիանի եղբայրներ), «Նամուս» (Arte ստուդիայի վերականգնված տարբերակ)և մի շարք այլ ֆիլմերի երաժշտության ձևավորման վրա:

Իր գործունեության բոլոր տարիներին «Հովերը» մեծ տեղ է հատկացրել հայ ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործություններին (Է. Միրզոյան, Է. Հովհաննիսյան, Ե. Երկանյան, Վ. Աճեմյան, Վ. Շարաֆյան, Ա. Բոյամյան, Ա. Ավանեսով, Ա. Ոսկանյան, Վ. Մանուկյան, Ա. Ազիզյան, Ս. Բաբաթորոսյան, Ս. Աղաջանյան, Ա.Ղազարյան և այլոք):

«Հովեր» պետական կամերային երգչախումբը շարունակում է ներկայացնել նորանոր ծրագրեր, որոնք միտված են նպաստելու ժամանակակից խմբերգային արվեստի զարգացումներին՝ հարստացնելով հայ խմբերգային երաժշտության ներկայակալը:

ՀՈՎԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐ

ARMENIAN COMPOSERS

Նարեկացի

Հավիկ

Մակար Եկմալյան

Սուրբ Պատարագ

Ով հայոց Աստուած

Չարթիւր, որդեակ

Պլպուլն Աւարայրի

Երգ մեռնող հայրենասերի

Տիգրան Ստամբուլցյան

Օրհնություն

Ստեղծող մանկանց

Աղջիկ, քեզ ֆիստան կարեմ

Կոտ ու կես

Սեդրակ Երկանյան

Սուրբ, սուրբ

Նոր ծաղիկ

Խմբերգային շարք ըստ Պաղդասար Դպիրի.

1. Միտ իմ...

2. Միտոյդ կապեցայ

3. Գարուն

Վաչե Շարաֆյան (1966)

Կանտատ "Ձնե ձոն"

1. Ձնե Ձոն (խոսք՝ Վանեցի)

2. Ձմռան պարզ գիշեր (խոսք՝ Մ.Մեծարենց)

3. Ձմեռնամուտ (Կոմիտաս)

4. Ձմեռային լուսին (խոսք՝ Մյոե)

5. Նախասկզբի պատկեր (խոսք՝ Դոգեն)

Ծով կենցաղոյս (շարական) Մեսրոպ Մաշտոց (մշակում
երգչախմբի և դուդուկների համար)

Տեր, որ ի մեջ լերինն

Canticum Dolorosum et Pacificum

- Lacrimosa

- Magnificat

- Petalfall Music

Լյուդվիգ Բազիլ (1931-1990)

Երգ երգոց

Մատենա ողբերգութեան ըստ Նարեկացու

Magnificat

Տիգրան Մանսուրյան (1939)

Ծիածան

Ասածված երգչի համար

Ասածված հոր համար

Narekatsi (950-1003)

Havik (The bird)

Makar Yekmalyan (1856-1905)

The Divine Liturgy

Oh, God of Armenians

Wake up, son

The nightingale of Avarayr

The song of a dying patriot

Tigran Stambultsyan

Blessing

Creator of children

Girl, I'll sew you an apron

A peck and a half

Sedrak Yerkanyan

Sanctus

New flower

Choir series by Paghdasar Dpir

1. My heart...

2. I was bonded by your love

3. Spring-time

Vache Sharafyan

Cantata "Ode to the snow"

1. Ode to the snow (lyr. by Vanetsi)

2. Clear winter night (lyr. by M. Metsarents)

3. Winter overture (Komitas)

4. Winter moon (lyr. by Myoe)

5. The image of inception (lyr. by Dogen)

The sea of life (hymn by M.Mashtots) (arr. for choir and
duduks)

Lord, who made the spring run from the mountain stones

Canticum Dolorosum et Pacificum

- Lacrimosa

- Magnificat

- Petalfall Music

Ludwig Bazil (1931-1990)

The song of songs

The Book of Lamentations by Narekatsi

Magnificat

Tigran Mansuryan (1939)

Rainbow

A tale about a singer

A tale about father

ՀՈՎԵՐ

Ռուբեն Ալթունյան (1947)

Յեթանոս երգերի շարք

- Առկայծ ճրագ
- Նավասարդ

Արզաս Ոսկանյան (1947)

Եթե մեռնել...բայց առայժմ ապրել է պետք

Խմբերգային շարք ըստ Վարդերեսի

Աստծո քարտուղարը (շարք ըստ Պ. Սևակի)

1. Ճշմարիտ երգը
2. Պահ կասկածի
3. Բանաստեղծները նրա համար են

Էդուարդ Հայրապետյան (1949)

Հայր մեր

Սվետլանա Բոյաջյան

Երգ

Երվանդ Երկանյան (1951)

Նավզիկե

Աշնան երգ

Երազներ իմ փոթանցիկ

Կիլիկիա

Օգոստինոս Երանելու խոստովանությունները

Շատախի երեք երգ

1. Խնոցու յերթ
2. Սանդ կըծիծիմ
3. Ճախրայ մանող

Ագորա

Missa Պալեստրինայի հիշատակին

Թախծող ծովանույշներ

Աննա Ազիզյան

Հոպինա

Նանիկ

Զամի

Խմբերգային ներկայացում (Չուգաիեռ).

1. Փոքրիկ իշխանի և օդաչուի հանդիպումը
2. Օդաչուի երգը
3. Անապատ
4. Փոքրիկ իշխանը և օձը
5. Ողիսեսի երգը
6. Փոքրիկ իշխանը, Ալիսն ու վարդերը
7. Փոքրիկ իշխանն ու թագավորը
8. Փոքրիկ իշխանն ու պարծենկոտը
9. Ալիսի երգը
10. Գործարարը
11. Արվեստն ու փոքրիկ իշխանը
12. Երջանկությունների երգը
13. Լապտերվառի մոլորակը

Ruben Altunyan (1947)

Series of pagan songs

- Glimmering light
- Navasard

Arzas Voskanyan (1947)

If I were to die...but I still must live

Choir series by Varderes

The secretary of God (series by P.Sevak)

1. A truthful song
2. A moment of hesitation
3. The poets' mission is...

Eduard Hayrapetyan (1949)

The Lord's Prayer

Svetlana Boyajyan

A song

Yervand Yerkanyan (1951)

Nausiche

An autumn song

My fleeting dreams

Cilicia

The confessions of Augustin the Blessed

Three songs of Shatakh

1. Butter churn song
2. I'll ground the wheat
3. Wheel-spinner

Agora

Missa in memory of Palestrina

Melancholic mermaids

Anna Azizyan

Hopina

Lullaby

The wind

The Parallels Choral theatrical performance

1. Meeting of the Little Prince and the pilot
2. The song of the pilot
3. The desert
4. The Little Prince and the snake
5. The song of Odysseus
6. The Little Prince, Alice and the roses
7. The Little Prince and the king
8. The Little Prince and the conceited man
9. The song of Alice
10. The businessman
11. The fox and the Little Prince
12. The song of happiness
13. The planet of the lamplighter

ՀՈՎԵՐ

14. Երանությունների երգը
15. Գուլիվերը, Օդիսևսը և փոքրիկ իշխանը
16. Ալիսի երկրորդ երգը
17. Օդիսևսի երկրորդ երգը
18. Փոքրիկ իշխանի վերջին երգը

Արմեն Բոյամյան

Երեք վոկալիզ
Աշնանային շարք.

1. Ուրի եք կորեր
2. Ինչպես ուշ աշնան
3. Գիշերն եկավ

Մարտին Ուլիխանյան

Արևի ցուլերը

Գեղունի Զթեյան

Ուրի ես թռչում

Ստեփան Բաբաթորոսյան

Այսպիսի երգ

Խմբերգային ներկայացում

“Վեց առակ” (ըստ Վ. Այգեկցու).

1. Բժիշկ թռչունը
2. Մենակյացը և գամփռ շունը
3. Արծիվս ու նետը
4. Հիվանդ առյուծը և աղվեսը
5. Ուղտը, էջը և խոզերը
6. Աղվեսն ու զրահը

Գայանե Գրիգորյան

Sanctus

Աշոտ Ղազարյան (1947)

Հինգ խմբերգ Մեծարենցի խոսքերով

Աշխարհս է ի ծով նման

Խենթ երազներ

Խնկի ծառի նման ես

Սերգեյ Աղաջանյան

Չընգլո

Պապիկ, մամիկ, կարգեք զիս

Սիրո երգ

Վարդ Մանուկյան

Խմբերգային շարք “Ղողանջներ”

Խմբերգային շարք ըստ Դ. Վարուժանի

“Առ ցողիկն ի վարդի”

Էդգար Հովհաննիսյան (1930-1998)

Անուշ անուրջով պաճուճի ի հոգիս

14. The song of bliss

15. Gulliver, Odysseus and the Little Prince

16. The second song of Alice

17. The second song of Odysseus

18. The last song of the Little Prince

Armen Boyamyan

Three vocalizes

Series of Autumn songs:

1. Autumn days, where have you disappeared?
2. Like in late autumn
3. Night has come

Martin Ulikhanyan

Embers of the Sun

Geghuni Chtchyan

Where are you flying?

Stepan Babatorosyan

Such a song

Choral theatrical performance

“Six Fables” (by V. Aygektsi)

1. The healing bird
2. The hermit and the dog
3. The eagle and the arrow
4. The sick lion and the fox
5. The camel, the donkey and the pigs
6. The fox and the shield

Gayane Grigoryan

Sanctus

Ashot Ghazaryan (1947)

Five choir songs (lyr.by Metsarents)

My world is like the sea

Crazy Dreams

You are like the incense tree

Sergey Aghajanyan

Znglo

Daddy, mommy, marry me off!

Love song

Vard Manukyan

Choral series “The Chimes”

Choral series by D. Varuzhan

“To the rose dew”

Edgar Hovhannisyan

Adorn my soul with a sweet dream

ՀՈՎԵՐ

Վարդերս հիմա կարմիր
Լեն թուփ ու կանաչ տերևիկ
Ծովու վրա տուն ունեմ
Երկինքն ամպե, հովս անուշ
Շորորա
Հայաստան

Դավիդ Հալաջյան

Missa de Lumine

Աշոտ Բաբայան

Տիրատի ողբը “Հարճը” օպերայից

Արթուր Ավանեսով

Lungi da te cor mio...

Miserere

Ա. Խաչատրյան “Սուսերով պար”

(փոխադրում երգչախմբի համար)

Нет, это не я (ст. А. Ахматова)

Мимо ночных башен (М. Цветаева)

Говорила мне бабка лютая (М. Цветаева)

Էդուարդ Միրզոյան

Հաղագս երկնի և զարդոց նորա

Սայաթ-Նովա

Աշխարհումս այն չիմ քաշի

Դուն ես հուրիս ես (մշ.Վ. Բաբլոյանի, Ա. Մանուկյանի,

Ս. Հովհաննիսյանի)

Լիլիթ Պիպոյան

Յար շուլին

Հովհաննես Մանուկյան

Ես, Հիսուսը, - լույսն եմ աշխարհին

Արմինե Կարապետյան

Դելի լոմ

Վարդան Աճեմյան

1915

Ալեքսանդր Հարությունյան

Աշնանային

Սվետլանա Ալեքսանյան

Արդևացում լույսի մեջ

Արթուր Հարությունյան

Լույս

My roses now are red

Rich bush, green leaf

I have a house on the sea

The sky is cloudy, the shade is nice

Swing

Armenia

David Haladjian

Missa de Lumine

Ashot Babayan

King Tiridat's Lamentation from “Concubine” opera

Arthur Avanesov

Lungi da te cor mio...

Miserere

A.Khachaturian “Sabre Dance”

(arranged for the choir)

No, it's not me (lyr. A. Akhmatova)

Passing the night towers (lyr. M. Tsvetaeva)

An old witch told me (lyr. M. Tsvetaeva)

Edvard Mirzoyan

A hymn to the sky and its gems

Sayat-Nova

I would not sigh in this world

You are that fairy (arr. V Babloyan, A. Manukyan,

S. Hovhannisyanyan)

Lilit Pipoyan

Shelin Dear

Hovhannes Manukyan

I, Jesus, am the light of the world

Armine Karapetyan

Deli lom

Vardan Adjemian

1915

Alexander Arutiunian

An autumn song

Svetlana Alexanyan

Awakening in the light

Arthur Harutyunyan

Light

BAROQUE

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

John Passion
Matthew Passion
Fuge in C minor
Motette V - Komm, Jesu, Komm
Cantata BWV 10 "Meine Seel erhebt den Herren "
Kantate BWV 21 "Ich hatte viel Bekümmernis "
Cantata BWV 29 "Wir danken dir, Gott, wir danken dir"
Cantata BWV 31 "Der Himmel lacht! Die Erde jubiliert"
Cantata BWV 78 "Jesu, der du meine Seele "
Cantata BWV 80 "Ein feste Burg ist unser Gott"
Kantate BWV 131 "Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir"
Cantata BWV 145 "Ich lebe, mein Herze, zu deinem
Ergötzen"
Kantate BWV 147 "Herz und Mund und Tat und Leben"
Kantate BWV 150 "Nach dir, Herr, verlanget mich"

Dietrich Buxtehude (1637-1707)

Alleluia (Excerpt from BWV 15 "Der Herr ist mit mir")
Magnificat

Giovanni Gabrieli (1555-1612)

Lieto Godea

Carlo Gesualdo (1566-1613)

Moro Lasso al mio duolo

Orlando Gibbons (1583-1625)

The Silver Swan

George Friedrich Händel (1685-1759)

"Hallelujah" from the 'Messiah'
"For unto us a child is born," from the 'Messiah'

Orlande de Lassus (1532-1594)

Chi chi li chi
Echo song "Olà! O che bon eccho!"
Matona, mia cara

Antonio Lotti (1667-1740)

Crucifixus
Crucifixus à 8 voix

Jean Baptiste Lully (1632-1687)

Venerabilis Barba Capucinatorum

Luca Marenzio (1553-1599)

Scaldava il Sol

Claudio Monteverdi (1567-1643)

O Mirtillo, Mirtillo, anima mia

Giovanni Pierluigi da Palestrina (1526-1594)

Super flumina Babilonis
Surge illuminare Hierusalem

Michael Praetorius (1571-1621)

Es ist ein rosen tsprungen

Henry Purcell (1659-1695)

Hear My Prayer, Oh Lord
Remember not, Lord, Our Offences
Excerpts from "Dido and Aeneas" opera
Echo Song

Spanish song (unknown author)

Dindirín, dindirín

Heinrich Schütz (1585-1672)

Hodie Christus natus est
Herr, auf dich traue ich

Antonio Vivaldi (1678 - 1741)

Et in terra pax

CLASSICAL

Albert Becker (1834-1899)

Denn des Herren Wort ist wahrhaftig

Ludwig Van Beethoven (1770 - 1827)

9th Symphony Finale

Messa Solemnis

Meer es stille und gluckliche Fahrt

Johannes Brahms (1833-1897)

Zwei Motetten "Warum ist das Licht gegeben dem Mühseligen?"

Drei Motetten "Ich aber bin elend"

Dein Herzlein mild

Geistliches Lied

Luigi Cherubini (1760-1842)

Requiem

Gabriel Faure (1945-1924)

Libera me

Charles Gounod (1818-1893)

Libera me

Ave Verum

Edvard Grieg (1843-1907)

Ave, maris stella

Ferenz Liszt (1811-1886)

Ave Maria

Sechs Sprüche

Felix Mendelssohn-Bartholdy (1809-1847)

Drei Psalmen "Richte mich, Gott"

Wolfgang Amadeus Mozart (1756-1791)

Ave Verum Corpus

Requiem

Messe C-moll

Vesper Messa

Gioachino Rossini (1792-1868)

O salutaris hostia

Messe Solemnele

The Siege of Corinth (excerpt)

Agnus Dei

Charles-Camille Saint-Saëns (1835-1921)

Oratorio de Noël

CONTEMPORARY

Samuel Barber (1910-1981)

Agnus Dei

Béla Bartók (1881-1945)

Börtönben

Patrice Bernard (1952)

5 Réclames

Qui l'entend, l'achète

Radiosfer

Beauté, mon beau souci

Fly-tox

Innovation

Benjamin Britten (1913-1976)

Cantata Misericordia

Carol (early 14th century)

Lenten is come (Medieval lyrics N 3)

Ye that pasen by (Mid 14th century)

I mon waxe wod

Yif ic of luve can

St. Godric's Hymn

A Hymn to the Virgin

Rustics and Fishermen

Country Girls

Ballad of Green Broom

Time (Choral Dances from "Gloriana")

Concord

Wolfram Buchenberg (1962)

Mubo

Patrick Burgan (1960)

When Forty Winters (Sonnet II by William Shakespeare)

Regis Campo (1968)

Alack

Which, which

Sept Humoresques

Gwyneddon Davies (1870-1928)

Lisa Lan

Claude Debussy (1862-1918)

Yver, vous n'est es qu'un villain

Quand j'ai ouy le tabourin

Maurice Duruflé (1902-1986)

Ubi Caritas

Lars Edlund (1922)

Scherzo

Philippe Gautenoire

Mattina

Paul Hindemith (1895-1963)

Frühling

Gustav Holst (1874-1934)

The Song of the Blacksmith

Arthur Honegger (1892-1955)

The Dead Men Dance

Hallelujah

Gia Kancheli (1935)

Styx

Zoltan Kodály (1882-1967)

Esti dal

Sirató ének

Pekka Kostiainen (1944)

Rosa mystica

György Kurtág (1926)

И отверзта для меня (...and the door is open for me)

on the poem of Rimma Dalos

Bronius Kutavicus

Stabat mater

Gyorgy Ligeti (1923)

Alphabet

Cuckoo in the pear-tree

Rengetek tovis

Ejszaka

Ko Matsushita

Cantate Domino In B

Olivier Messiaen (1908-1992)

Choral

Marco Molteni (1962)

Salmo 112

Knut Nystedt (1915)

Immortal Bach

Maurice Ohana (1913-1992)

Cantiga del Azahar

Arvo Pärt (1935)

Da Pacem Domine

De Profundis

Most Holy Mother of God

And One of the Pharisees...

Krzysztof Penderecki (1933)

Veni creator

Agnus Dei

Miserere

De profundis

Sanctus und Benedictus

Song of Cherubim

Benedicamus Domino

Ecloga no 8 Vergili "Guccolica"

Messa Brevis

Francis Poulenc (1899-1963)

Stabat mater

Timor et Tremor

Hodie Christus natus est

A Peine de Figurée

Simule

Tous les Droits

Einojuhani Rautavaara (1928)

Evening Hymn

Maurice Ravel (1875-1937)

Rondo

Nicolette

Trois beaux oiseaux du Paradis

Dave Riley

Celtic Blessing

Henry Salvador (1917-2008)

Syracuse

Alfred Schnittke (1934-1998)

Concerto for choir

John Tavener (1944)

The Lamb

**Traditional Japanese Song (arranged by
Toru Takemitsu)**

Sakura

Heitor Villa-Lobos (1887-1959)

Three choirs from Brazilian Suit

Mauro Zuccante (1962)

Fantoshe

OPERAS

Gioachino Rossini (1792 - 1868)

Il Barbiere di Seviglia

(director - Arthur Manukyan, conductor - Eduard Topchyan)

Ruggero Leoncavallo (1857- 1919)

I Pagliacci

(director – Sukias Torosyan, conductor - Eduard Topchyan)

Ciacomo Puccini (1858 - 1924)

Madama Butterfly

(director – Sukias Torosyan, conductor - Eduard Topchyan)

Pyotr Tchaikovski (1840-1893)

Yevgeni Onegin

(director – Vigen Chaldranyan, conductor - Eduard Topchyan)

Pietro Mascagni (1863-1945)

Cavalleria Rusticana

(conductor - Eduard Topchyan)

Armen Tigranian (1879-1950)

Adaptation of Anouche opera

(director - Serge Avetikian, staging - Nicolas Musin, conductor Vahan Martirosyan)

Andrey Babaev (1923-1964)

Artsvaberd

(director – Zhirayr Dadasyan, conductor - Eduard Topchyan)

CONCERT PROGRAM WITH ANDREA BOCELLI

1. Vieni sul mar
2. O sole mio
3. Canto della terra
4. Con te partiro
5. Turandot
6. Va pensiero

7. Cavalleria rusticana
8. Il Trovatore
9. La traviata
10. Voglio vivere cosi
11. Mamma
12. Funiculi funicula

POPULAR PROGRAM

Samuel Francis Smith (1808-1895)

My Country, 'Tis of Thee

William G Balantine (1848-1937)

God Save America

Johnny Burke (1851-1930)

Country Style

Katharine Lee Bates (1859-1929)

America the Beautiful

Vaughan Williams (1872-1958)

Linden Lea

Irving Berlin (1888-1989)

God Bless America

Cole Porter (1891-1964)

Let's Do It

George Gershwin (1898-1937)

Swing Low, Sweet Chariot

Edward Kennedy "Duke" Ellington (1899-1974)

It don't Mean a Thing

Richard Rogers (1902-1979)

The Lonely Goatherd

Gian Carlo Menotti (1911)

The Shepherds' Chorus

from 'Amahl and the Night Visitors'

Karl Heinz Taubert (1912-1990)

Kling, Glöckchen, kling

Cedric Thorpe Davie (1913)

Johnnie Cope

John Gardner (1917)

Tomorrow shall be my dancing day (Christmas Carol)

George David Weiss (1921)

What a Wonderful World

Alice Parker (1925)

Les Anges dans Campagnes

Ralph Carmichael (1927)

A Quiet Place

Elvis Presley (1935-1977)

Fever

The Beatles (John Lennon, Paul McCartney, George Harrison)

Michelle

Because (adapted by N. Voskanyan)

Golden slumbers

(adapted by G. Galstyan and A. Manukyan)

Here comes the sun

(adapted by G. Galstyan and A. Manukyan)

All You need is love

She's leaving home (arranged by N. Voskanyan)

Randy Newman (1943)

Short People

John Rutter (1945)

Candlelight Carol

Et misericordia (from Magnificat)

Anthony Furnivall (1948)

Amazing Grace

Andrew Lloyd Webber (1948)

All I ask of You

Donald Moore

"Be Joyful in The Lord" from Psalm 100

Pierro Rossi

Bonum Certamen

Peruvian Song (from Swingle Singers' repertoire)

Cachapaya

A Take 6 Christmas (adapted and transcribed by Steve Zegree)

Silent Night

ՀՈՎԵՐ

Hark! The Herald Angels Sing
Sweet Little Jesus Boy
Come, All Ye Faithful

**The Swingle Singers Recorded
Arrangement (arranged by Ward Swingle)**

Menuette by W.A. Mozart
Fugue by W. A. Mozart
Gigue by J. S. Bach
Solfeggietto by Ph. E. Bach
Bourre by J.S. Bach
Air (from orchestral suite no 3)

Josef Zawinul (arranged by Jerry Nowak)

Birdland

John Leavitt

Festival Sanctus

**James Taylor and Don Grolnik (arranged
by Simon Carrington)**

That Lonesome Road

Jason Mraz

I'm Yours

**Quincy Jones (Handel's Messiah. A Soulful
Celebration)**

Hallelujah!

Nino Rota (adapted by N. Voskanyan)

8 1/2

**Robert Amirkhanyan
(adapted by A. Azizyan)**

You are my song

Irish Air (arranged by Charles Stanford)

Quick! We have but at second

Tigran Petrosyan

Forest

**VivaCell-MTS ring tone (adapted by N.
Voskanyan)**

**Christmas Carols in English, German and
French**

Scottish Folk Songs

RUSSIAN COMPOSERS

Mikhail Bronner (1952)

Сад слез (Garden of tears)

Sofia Gubaidulina (1941)

Теперь всегда снега (Jetzt immer Schnee)

Ода солнцу (Sonnengesang)

Viktor Kalinnikov (1870-1927)

Элегия (Elegy)

Осень (Autumn)

Modest Mussorgsky (1839-1881)

Скорбит душа (из оперы "Борис Годунов") (My soul is mourning -Excerpt from "Boris Godunov" opera)

Sergey Rakhmaninov (1873-1943)

Шестопсалмие ("The Hexopsalm" from the "Vespers")

Russian folk song (arr. A. Sveshnikov)

Ах ты, ноченька, ночка темная (Dark is the night)

Russian Folk song (arr. J. Geozalian)

В темном лесу (In the dark forest)

Vissarion Shebalin (1902-1963)

Зимняя дорога (Winter road)

Rodion Shchedrin (1932)

Запечатленный Ангел – Русская литургия (The Sealed Angel – Russian Liturgy)

6 Строф из "Евгения Онегина" Пушкина: (6 Strophes from Pushkin's "Eugene Onegin")

1. В тот год осенняя погода (That year the autumn weather lingered)

2. Вот по Тверской (Along Tverskoy boulevard)

3. Теперь у нас дороги плохи (...but at the moment our roads are bad)

4. Мои богини (My goddesses)

5. Зачем же так неблагоприятно (Why then berate him so unfairly)

6. Блажен, кто смолоду (Blessed is he who in youth stays young)

Dmitriy Shostakovich (1906-1975)

Казненным (из цикла "Десять революционных песен") ("To those executed", from vocal series "Ten Revolutionary songs")

Igor Stravinsky (1882-1971)

Symphony of Psalms

Georgy Sviridov (1915-1998)

Где наша роза, друзья мои? (Where is Our Rose, my friends?)

Наташа (из в.ц. "Пушкинский венок") Natasha (excerpt from vocal series "Pushkin's Garland")

Поет зима (из вокально-симфонической поэмы памяти Сергея Есенина) Winter is singing. (from vocal-symphonic poem to the memory of Sergey Yesenin)

Sergey Taneyev (1856 - 1915)

Посмотри, какая мгла (Behold, what darkness)

ՀՈՎԵՐ

ԿՈՄԻՏԱՍ ԱՇԽԱՐՀԻԿ

Լռեցիների գութանի հորովել
Առավոտուն բարի լույս
Ամպել ա կամար-կամար
Ախ, Մարալ ջան
Էրվում եմ
Յոգն անուշ
Յով արեք, սարեր ջան
Լուսնակը սարի տակին
Լուսնակն անուշ
Էս գիշեր, լուսնակ գիշեր
Յար ջան, արի
Սոնա յար
Շողեր ջան
Այ սիրուն կաթավ
Աղջի, Մարան
Յաբրբան
Առնեմ էրթամ Էս սարը
Գարուն ա
Շորորա, անուշ
Բաղի պատը դդում ա
Գութանը հաց եմ բերում
Անձրևն եկավ
Քելեր, ցուլեր
Խումար
Երևան բաղ եմ արել
Տուն արի
Ել, ել
Կալի երգ
Երկնից, գետնից
Թագվոր բարով
Թագվորի մեր, դուս արի
Գացեք բերեք թագվորամեր
Մեր թագվորն էր խաչ
Ծիրանի ծառ

Մերիկ ջան հալալ
Էն դիզան
Կապուտ բուռակ հեծել եմ
Յինգ Էծ ունեմ
Աղջի, անունդ Շուշան
Կալերի ճամբին կեցա
Սև ա չոբանի շունը
Լուսնակը բակ ա բռնել
Յարայ, Էլլի յար
Սարերի սինձն ինչ ա
Լուսնակը լոս ի բաբո
Նոր եմ, նոր մածուն մերել
Ելա տանիս
Չար զընզը
Իմ շինարի յարը
Յոյ իմ նազանի յարը
Պուճուր աղջիկ սևավոր
Երկնքի աստղերը թող ցոլ տան
Կարդ ա յարս
Այ տղա մեր գեղեցի
Ջաղացը մանի, մանի
Մեր բաղումը նռնի ծառ
Եկան Մոկաց հարսներ
Չինար ես
Սիրուն ջան
Գութաներգ
Արևը կայնե կեսօր
Խնկի ծառ
Սարեն կուզա ջուխտմ դոչ
Յով լինի
Յայրիկ, հայրիկ, թո հայրենիք
Սանդի երգ (Չավարածեծ)
Մեր բաղը ծառ ա
Իմ շինար յարին

KOMITAS FOLK SONGS

Loretsineri gutani horovel

(Ploughing song of people of Lori)

Aravotun bari luys (Greeting the Morning)

Ampel a kamar kamar (Clouds gathered in an arch)

Akh, Maral jan (Oh, sweet Maral)

Ervum em (I am burning)

Hovn anush (Sweet breeze)

Hov areq, sarer jan (Dear mountains, make breeze)

Lusnake sari takin (The moon is under the mountain)

Lusnakan anush (Sweet is the moon)

Es gisher, lusnak gisher (This night, moonlit night)

Yar jan, ari (Sweetheart, do not marry that guy)

Sona yar (My sweetheart, Sona)

Shogher jan (My dear Shogher)

Ay sirun kaqav (Hey, pretty partridge)

Aghji Maran (Hey, Maran)

Habrban (Habrban)

Arnem ertam en sare

(I shall take my sweetheart to that mountain)

Garuna (Spring time has come)

Shorora, anush (Swing, my dear)

Baghi pate dtuma (Pumpkin grows on the garden fence)

Gutane hats em berum

(I bring the ploughman some bread)

Andzrevn yekav (It rained)

Keler Tsoler (My beloved was glowing as he walked)

Khumar (Khumar)

Yerevan Baghem Arel (I made a garden of Yerevan)

Tun ari (Do come home)

Yel, yel (Ploughman song)

Kali erg (Labor song)

Erknits getnits (From the sky and earth)

Takvor barov (Let us welcome the King (the broom))

Takvori mer, durs ari

(Mother of the King,(the broom) do come out!)

Gatseq, bereq taqvoramer

(Go fetch the mother of the King (the broom))

Mer taqvorn er khach (Our King (the broom) was a cross)

Tsirani tsar (Apricot tree)

Merik jan halal (God bless you, mother)

En dizan (That haystack)

Kaput qurak hetselem (I have saddled the blue colt)

Hing ets unem (I have five goats)

Akhchi, anund Shushan (Girl, your name is Shushan)

Kaleri champin ketsa (I stopped on my way to the fields)

Seva chobani shune (The shepherd's dog is black)

Lusnake baka brnel

(The moonlight has spread all over the yard)

Haray elli, yar (Hey, come out, sweetheart)

Sareri sindzn incha (What is a mountain grass?)

Lusnake los i, babo (The moon is bright, grandpa)

Nor em nor matsun merel

(I have made some fresh yougurt for my beloved)

Yela tanis (I have climbed up to the roof)

Zar znge (Let the sound echo)

Im chinari yare (My darling is like a plane tree)

Hoy im nazani yare (Oh, my graceful sweetheart)

Puchur akhchik sevavor (Little swarthy girl)

Yerknki astkhere togh tsol tan (Let the sky stars shimmer)

Varta yares (My beloved is a rose)

Ay tgha mer geghetsi (Oh, our handsome guy)

Dzhaghatse mani, mani (Let the spinning wheel spin)

Mer baghume nrni tsar

(We have a pomegranate tree in our garden)

Ekan mokats harsner (The Mokats brides have come)

Chinar es (You are graceful like a tree)

Sirun jan (My beautiful dear)

Ploughman song

Areve kayne kesor (The sun has reached the midday)

Khuki tsar (Incense tree)

Saren kuga jukhtm ghoch (A pair of rams go down the hill)

Hov lini (Let the shade come)

Hayrik, hayrik, qo hayreniq (Father, father, your fatherland)

Sandi yerg (Grain-crushing song)

Mer baghe tsara (Our garden is full of trees)

Im chinari yarin (To my graceful sweetheart)

ՀՈՎԵՐ

ԿՈՄԻՏԱՍ ՀՈԳԵԻՈՐ - ՍՈՒՐԲ ՊԱՏԱՐԱԳ

1. Խորհուրդ խորին
2. Ընտրեալդ յԱստուծոյ
3. Յայս յարկ
4. Բարեխօսութեամբ մօր քո
5. Միաշաբաթ
6. Գովեա Երուսաղէմ
7. Երէքսրբեանս
8. Զարոզ
9. Հանգանակ Հաւատո
10. Մարմին Տէրունական
11. Ով է որպէս
12. Զրիստոս ի մէջ մեր
13. Ահիւ կացցուք
14. Սուրբ, սուրբ
15. Հայր երկնաւոր
16. Յամենայնի
17. Որդի Աստուծոյ
18. Հոգի Աստուծոյ
19. Յիշատակութիւն
20. Գոհութիւն
21. Զարոզ
22. Աղօթք Տէրունական
23. Միայն Սուրբ
24. Ամէն: Հայր Սուրբ
25. Տէր, ողորմեա
26. Զրիստոս Պատարագեալ
27. Լցաք ի բարութեանց քոց
28. Գոհանամք
29. Եղիցի անուն Տեառն
1. Հայր մեր
2. Սուրբ, սուրբ
3. Ալէլուիա. Լերինք
4. Ով գարմանալի
5. Այսօր ծայնն հայրական
6. Էջ Միածինն ի Հօրե
7. Ամէն: Հայր սուրբ (տարբերակ)
8. Աշխարհ յամենայն
9. Աստուածածին երկնային
10. Յիշեսցուք ի գիշերի
11. Ոտկուայի շարք
  - ա. Այսօր կանգնեցալ
  - բ. Այս խորհուրդ լցաւ
  - գ. Տէր, Զոյին
  - դ. Ահա ազատեա
  - ե. Սիրտ իմ սասանի
12. Այսօր տօն է ծննդեան
13. Նորահրաշ պսակաւոր
14. Անծինք Նուիրեալք
15. Սուրբ ես, Տէր
16. Յօգնութիւն մեզ ժամանեա կարող Տէր
17. Սիրոյ քո հուր
18. Որ յանէից ստեղծեր
19. Ճանապարհ և ճշմարտութիւն
20. Լոյս զուարթ
21. Լոյս փառաց
22. Հարեւելից
23. Արևագալի շարականներ
24. Կանոն ծննդեան առաջին աւուր
25. Կանոն աւետեաց Սբ. Աստուածածնին

KOMITAS SACRED – DIVINE LITURGY

1. O Mystery deep
2. The Chosen of God
3. In this place
4. Through the intercession of Your Virgin Mother
5. First day of the week (Sunday)
6. Praise the Lord, Jerusalem
7. The Trisagion
8. Litany
9. Credo
10. The Body of the Lord
11. Who is like the Lord
12. Christ in our midst has been revealed
13. Let us stand in awe
14. Sanctus
15. Heavenly Father
16. In all things blessed are you
17. Son of God
18. Spirit of God
19. Intercessions
20. Thanksgiving
21. Litany
22. The Lord's Prayer
23. Hymn of Elevation
24. Amen. Holy is the Father
25. Lord, have mercy (Kyrie)
26. The Hymn of Communion
27. We have been filled with your goodness
28. We give thanks to you
29. Blessed be the name of the Lord
1. The Lord's prayer
2. Sanctus
3. Alleluia, mountains
4. O, amazing mystery
5. The voice of the Father has descended today
6. The only begotten has descended from the Father
7. Amen. Holy is the Father (version)
8. The whole world
9. Heavenly Mother of God
10. May we recall Your name in the night (Vesper hymn)
11. Maundy Thursday chants
  - a. Today the font is established
  - b. This mystery is fulfilled
  - c. Lord, through your grace
  - d. Deliver us from sin
  - e. My heart shudders
12. It is Christmas today
13. The newly crowned
14. Those devoted to the love of Christ
15. Holy are you, Lord
16. Deliver us your aid, Lord almighty
17. The flame of your love
18. Commemoration hymn
19. You are the way and the truth
20. Angels' light
21. Light of Glory
22. From dawn to dusk
23. Dawn chants
24. Hymns of the first day of Holy Christmas
25. Annunciation hymns